

*„Vaszary virágcsendéletei
a szabadságról szólnak.
Az életöröm határtalanságáról,
amikor egy-egy pillanatra
átéli az ember a teljességet.”*

VASZARY JÁNOS (1867-1939)

Váza virággal, 1928 körül

VASZARY JÁNOS (1867-1939)

Váza virággal, 1928 körül

Olaj, papírlémez, 49x70 cm

Jelezve balra fent: Vaszary J.

Hátoldalon a Magyar Nemzeti Galéria

Új Magyar Képtárának áthúzott leltári száma: 58. 221. T

„valamint: „cserealap 6438”

Kezdő ár: 20 000 000 Ft / 61 538 EUR

Becsérték: 35 000 000 – 50 000 000 Ft

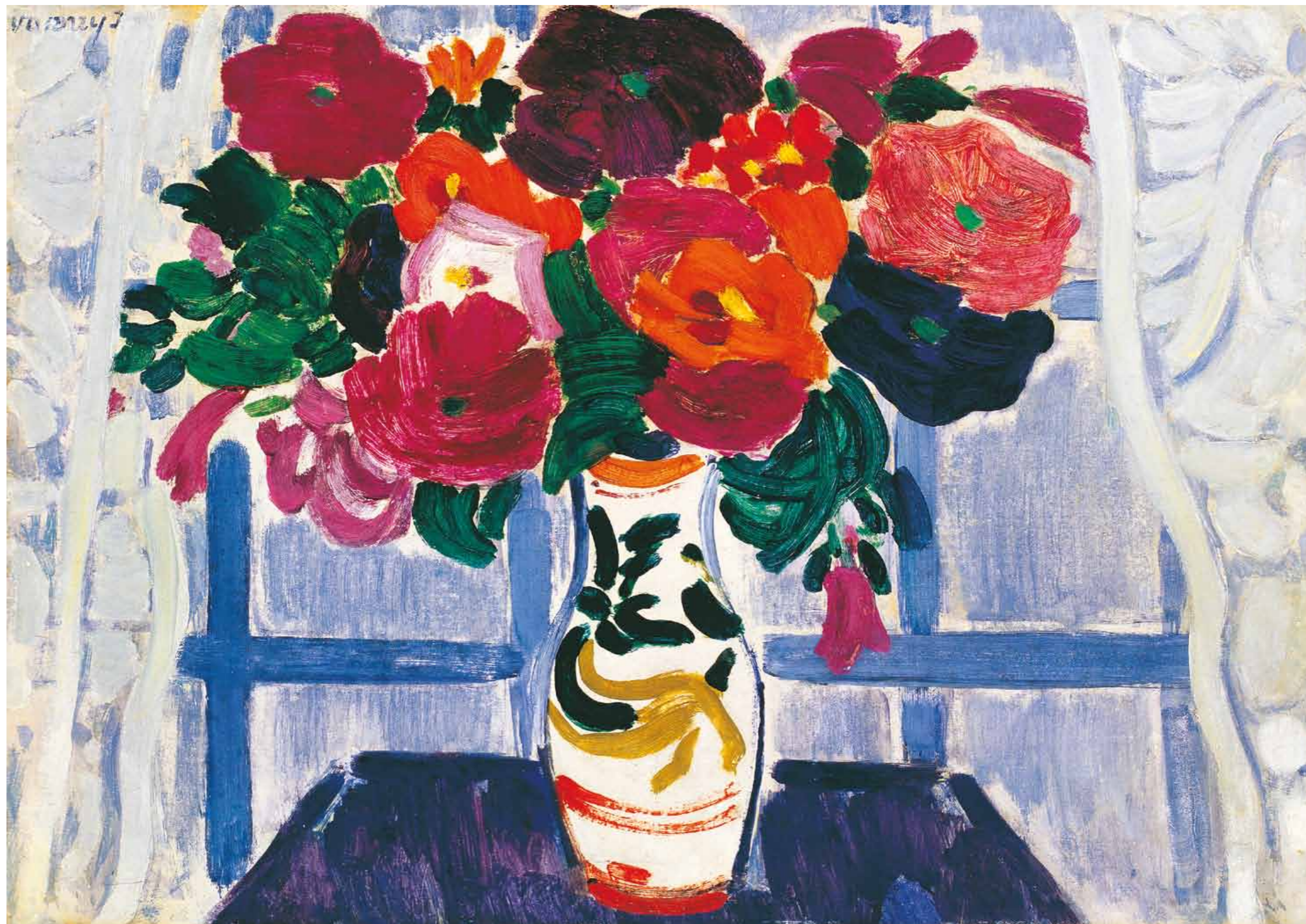
Estimated value: 107 692 – 153 846 EUR

KIÁLLÍTVA:

- Vaszary János magángyűjteményekben.
Mű-Terem Galéria, Budapest,
2015. március 27. – április 25.

Vaszary J.

„...egyetlen lendülettel felvitt ecsetvonások...”

Vaszary virágcsendéletei a szabadságról szólnak. Az életöröm határtalanságáról, amikor egy-egy pillanatra átéli az ember a teljességet. És ez azért meglepő, mert a művészet évszázados történetében a virágcsendéletek inkább vanitas-metaforák voltak,

a mulandóságra figyelmeztettek, a teljes pompájában kibontakozó rózsza, dália, tulipán már érezhető hervadását sejtették. Vaszary virágai azonban nem hervadnak el, van elég terük, levegőjük, és nem utolsó sorban elég fény, amiből folyamatosan erőt meríthetnek.

Ennek az erőnek a forrása azonban maga a festő, az ő intellektusa, érzékenysége, tehetsége. Mondhatjuk nyugodtan, hogy zsenialitása. Velasquezről, illetve a magyar festészetben Ferenczy Károlyról szokás azt mondani, hogy **a festők festője** volt, pedig ez a cím, ha van

egyáltalán értelme, akkor elsősorban Vaszaryt illeti meg.

Utolsó korszakában, a húszas évek közepétől haláláig úgy festett, ahogy más lélegzik, ezt azonban hosszantartó munka előzte meg.

1. Raoul Dufy: Rózsák kék vázában, 1941
The Metropolitan Museum of Art, New York

2. Henry Matisse: Kakukk madarak, kék-rózsaszín szőttes, 1911
magántulajdon

Kortársai aligha értették festészetét. A korabeli, gyakran elmarasztaló szavaknak mára minden tartalma elkopott. Ma már látjuk, hogy **bármibe fogott, eljutott a csúcra**, lett legyen ez a szó legszorosabb értelmében vett naturalizmus, szimbolizmus, realizmus, avantgárd mozgástanulmányok sorozata, expresszionizmus, a fehér képek korszaka, az art deco. A régiek közül Rubenst juttatja az avatott néző eszébe, az újak

közül leginkább Matisse-t, akkor is, ha formailag nem nevezhető az utóbbi követőjének. Érdemes alaposan megfigyelni Vaszary festői módszerét, ahogy telíti vagy üresen hagyja a felület egy-egy részét; ahogy a nyugodt, vagy kiegyensúlyozott részeket – mint a jelen csendéleten is – dinamikus, folytonos mozgást, nyugtalanságot érzékeltető formákkal – itt a váza és a függöny mintázatával – ellensúlyozza. Vagy

ahogy a virágfejek tömény színfoltjai mintegy legyőzik az ablakrács merevségét. De beszélhetnénk az **egyetlen lendülettel felvitt ecsetvonások** minden kétséget, megtorpanást kizáró tisztaságáról is – a szabad festői gondolkodás eme megingathatatlan bizonyítékairól.

Ha nem itt születik, akkor ma Picasso, Matisse, Chagall mellett emlegetné nevét a világ.

BOROS JUDIT

